COVID-19 puhangust negatiivselt mõjutatud väikeettevõtja kahjude osalise hüvitamise toetus

Monica Hankov
Toetuste keskuse direktor
EAS

29.04.2020

© Renee Altrov

Eesmärk ja oodatav tulemus

Toetuse **eesmärk** on ühekordse tagastamatut abi andmine väikeettevõtjatele COVID-19 puhangust tulenenud kriisikahjude osaliseks hüvitamiseks

Toetuse andmise **oodatav tulemus** on väikeettevõtjate jätkusuutlikkus toodete ja teenuste pakkumisel pärast COVID-19 pandeemia lõppemist.

Juhised toetusmeetmete rakendamiseks tulenevad VV üldtingimustest (**COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused**), mis jõustub 1.05.2020.

Eelarve

Toetusmeetme eelarve: 10 000 000 €

Allikas: riigieelarve

Riigiabi: erakorraline riigiabi, mille osas saab otsuseid teha kuni 2020.a. lõpuni.

Erisused*:

- kogueelarvest 500 000€ on nn lukustatud saartele, mille alla kuuluvad Saaremaa, Hiiumaa, Vormsi, Ruhnu, Kihnu, Muhu või Manija
- kogueelarvest 500 000€ Ida-Viru maakonna ettevõtetele.

* Nimetatud piirkondades tegevuskohta omav väikeettevõtja, mille tõenduseks äriühingute puhul on töötamise registri väljavõte, milles on kajastatud vähemalt ühe töökoha asukoht nimetatud piirkonnas seisuga 1. märts 2020. a ning FIEde puhul Äriregistris registreeritud aadress.

Toetuste sihtgrupp

Eesti Äriregistris registreeritud väikeettevõtja:

- **Füüsilisest isikust ettevõtja**;
- **Äriühing**, kelle täistööajale taandatud töötajate arv oli töötamise registri andmetel 1. märtsi 2020. a seisuga 1 kuni 49 (*Äriseadustiku § 6 mõistes kontserni kuuluvate väikeettevõtjate puhul summeeritakse töötajate arvu leidmisel kontserni väikeettevõtjate töötajate arvud lähtuvalt äriregistris kajastuvatest majandusaasta aruande andmetest*).

Kelle:

- majandustegevus on negatiivselt mõjutatud COVID-19 puhangust;
- **2019. aasta majandusaasta käive** või alla aasta tegutsenud taotleja puhul 2019.a. tegutsemisaja käive oli **suurem kui 20 000 eurot ja väiksem kui 100 000 eurot;**
- Kellele COVID-19 raamistiku alusel antud abi koos taotletava toetusega ei ületa 800 000 eurot.

Toetust ei saa taotleda

Ettevõtted, kelle põhitegevusala kuulub järgmistesse tegevusvaldkondadesse:

- põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (EMTAK jagu A);
- kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine ja säilitamine (EMTAK jagu C 102);

- majutus ja toitlustus (EMTAK jagu I 551, 552, 553, 56, välja arvatud 5629) — *eraldi turismi toetusmeede;*
- reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus, reserveerimine ning sellega seotud tegevus (EMTAK jagu N 79) — *eraldi turismi toetusmeede.*

Toetuse suurus

- **Toetus 3000 eurot**:
  - äriühing või FIE, kelle 2019. aasta majandusaasta käive või vähem kui aasta tegutsemise puhul tegutsemisaja **käive oli suurem kui 20 000 ja väiksem kui 40 000 eurot;**

- **Toetus 5000 eurot**:
  - äriühing või FIE, kelle 2019. aasta **majandusaasta käive oli suurem või võrdne kui 40 000 ja väiksem kui 100 000 eurot** ja
  - 2020. a märtsi või aprilli **käibe langus** oli võrreldes 2019. a sama kuu käibega **vähemalt 30 protsenti.**
  - Kui äriühing või FIE on tegutsenud vähem kui aasta, peab tema 2020. aasta märtsi või aprilli käibe langus Maksu- ja Tolliameti andmete alusel võrreldes väikeettevõtja tegutsemisaja keskmise ühe kalendrikuu käibega olema vähemalt 30 protsenti.

Käibe languse arvutamisel võetakse 2020. a kohta aluseks Maksu- ja Tolliametile esitatud viimase kuu käibedeklaratsiooni andmed.

Nõuded taotlejale

- taotleja ei olnud raskustes ettevõtja seisuga 31.12.2019. a;
- taotlejal puuduvad 12.03.2020. a seisuga riiklike maksude ajatamata maksuvõlad;
- toetuse taotlemise ajal puuduvad taotlejal tähtajaks esitamata maksudeklaratsioonid ja majandusaasta aruanded;
- taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud sundlõpetamis-, likvideerimis- või pankrotimenetlust;
- juhul kui taotleja on varem saanud toetust, mis on kuulunud tagasimaksmisele, peavad tagasimaksed olema taotluse esitamise hetkeks tehtud nõutud summas, kui maksmise tähtaeg on saabunud;
- taotleja ei ole toetust saanud turismisektori COVID-19 toetusmeetmest;
- juhul kui taotleja on saanud COVID-19 kriisi tõttu riigi 2020. aasta lisaeelarve seaduse alusel eraldatavate vahendite arvelt toetust teisest meetmest, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt, tuleb sellest teavitada taotlusvormil.

Taotlusvorm ja lisadokumendid

- **Taotlusvorm on lihtne, täita tuleb:**
  - Ettevõtte üldandmed ja tegevuskoht;
  - Kirjeldada, kuidas COVID-19 haigust põhjustav koroonaviirus on avaldanud mõju ettevõtte majandustegevusele;
  - taotletava toetuse summa;
- **Taotlusvormile tuleb lisada:**

+ kontserni liikmete skeem, kui kontsern ei kajastu äriregistris;
+ kasumiaruanne ja bilanss 31.12.2019. a seisuga, juhul kui taotleja kuulub kontserni, tuleb esitada kontserni kasumiaruanne ja bilanss;
+ füüsilisest isikust ettevõtja puhul füüsilise isiku 2019. a tuludeklaratsioon;
+ alla aasta tegutsenud väikeettevõtja puhul kasumiaruanne ja bilanss seisuga 29.02.2020a.
+ saare väikeettevõtja ja Ida-Virumaa väikeettevõtja puhul tuleb esitada töötamise registri väljavõte seisuga 1.03.2020. a.

Taotlemine

- Taotlusi saab esitada jooksvalt - meetme avamisest kuni 15.12.2020
- Toetust saab taotleda **ühekordselt**
- Taotluste menetlemine toimub 15 tööpäeva jooksul
- Juhul kui on vaja pärida taotlejalt täpsemat infot / kõrvaldada puudusi, siis on menetlus peatub kuni 10 tööpäevaks
- Toetuse väljamaksed Riigikassast, otsuse tegemisest 10 tp jooksul

Taotluste vastuvõtmise alustamisest, lõpetamisest ja peatamisest annab EAS teada oma veebilehel ja e-teeninduses.

EAS lõpetab taotluste vastuvõtmise, kui meetme rahastamise eelarve jääk võrdsustub menetluses olevate, kuid veel otsustamata taotluste mahuga.
Hetkest, mil taotletava toetuse summa võrdsustub meetme rahastamise eelarve vaba jäägiga, menetletakse taotlusi nende esitamise ajalises järjekorras.

EAS e-teenindus

- Taotlus tuleb esitada EAS e-teeninduses aadressil: aken.eas.ee
- Kasutusjuhendi aadress: https://aken.eas.ee/Help/EST/index.html#4%20E-teenindusse%20sisenemine

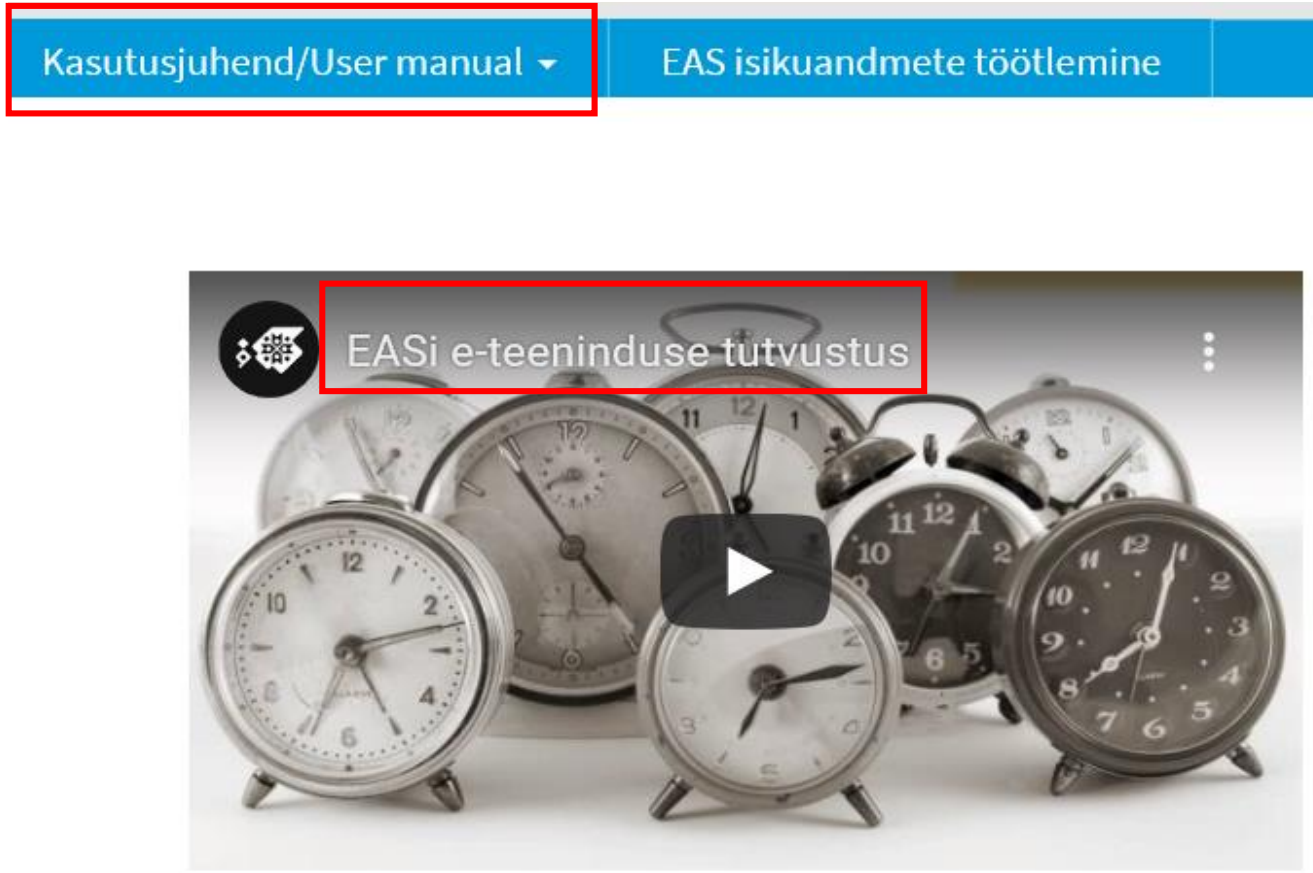

E-teenindus

Juhul kui taotleja ei ole varem EASi e-teeninduse kaudu taotlusi esitanud, võiks võimalusel enne meetemete avamist e-teeninduse keskkonda sisse logida, proovida teha kliendikonto ning veenduda, et pole probleeme taotlemisel.

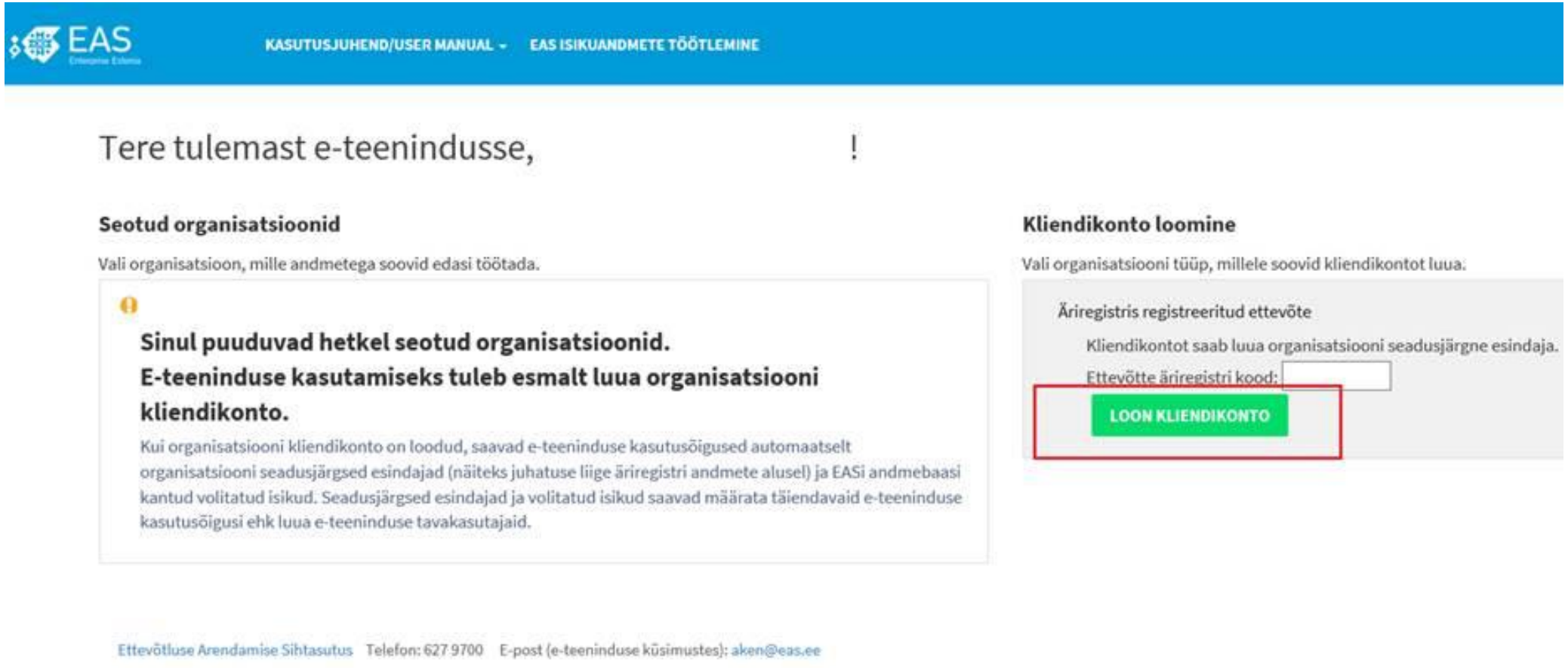

Toetuse väljamakse ja kohustused

- Toetuse väljamaksmine toimub peale rahuldamise otsuse tegemist 10 tööpäeva jooksul.
- Taotlusvormis peab olema korrektne pangakonto number!

Toetuse saaja kohustused:

- esitama EAS nõudmisel teavet ettenähtud viisil ja tähtajal;
- võimaldama EAS-l, Euroopa Komisjonil, Euroopa Pettustevastasel Ametil ja Euroopa Kontrollikojal teha kohapealset kontrolli ja järelevalvet toetusega seotud dokumentide üle;
- säilitada taotluse dokumentatsiooni ja materjale 7 a. pärast toetuse väljamaksmist;
- teatama viivitamatult kirjalikult EAS-le kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist;
- maksta toetus osaliselt või täielikult tagasi, kui selgub, et toetuse saaja rikub määruses sätestatud tingimusi.

Ettevõtte suuruse määramine

- Kuna toetus on suunatud mikro- ja väikeettevõtetele, on vajalik ettevõtte suuruse määramine.
- Seotud ettevõtteid saab vaadata Äriregistris „Visualiseerimise vaates“

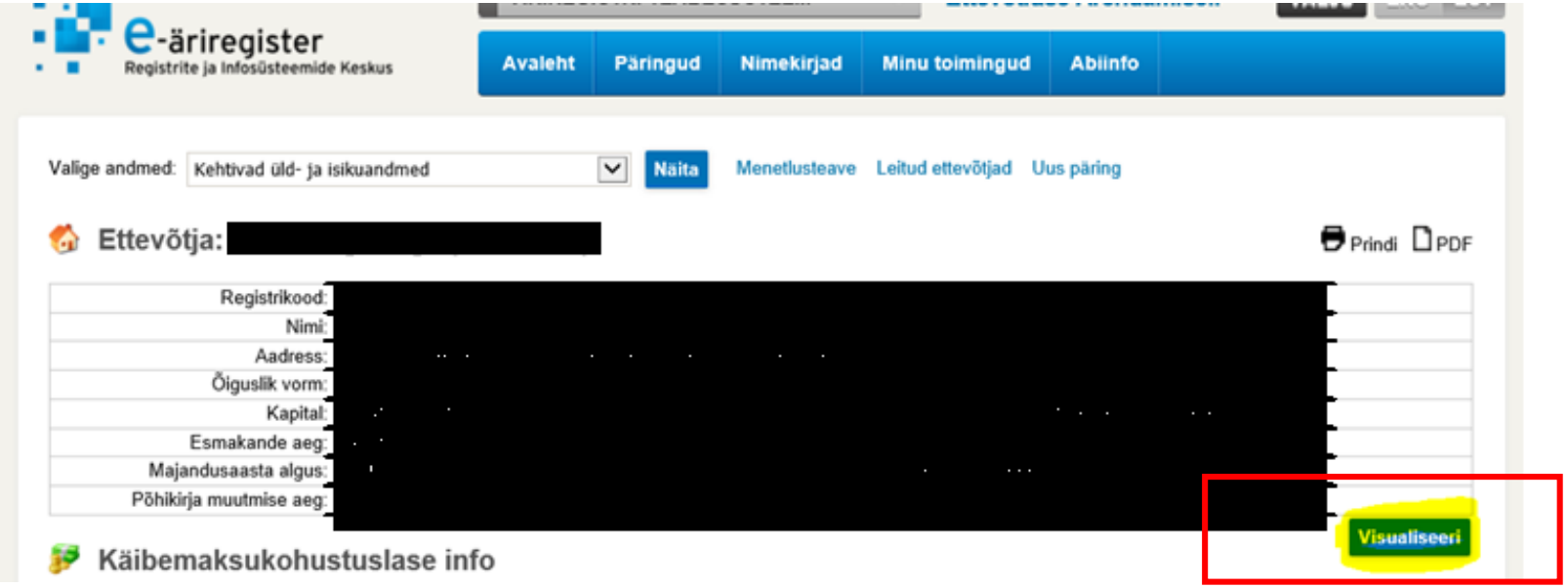

Ettevõte, mis ei kuulu kontserni — vaadatakse antud ettevõtte töötajate arvu;

Ettevõte kuulub kontserni — vaadatakse kõiki ettevõtteid, millel on üksteise üle valitsev mõju (osalus >50%) ja nende ettevõtete töötajate arvu.

Üks ettevõte võib omada teise üle valitsevat mõju ka teiste seotud ettevõtete kaudu (nt kui ühte kontserni kuuluvad ev.-d omavad kokku üle 50% osadest).

Raskustes olemise tuvastamine

- Taotleja ei tohi olla raskustes seisuga 31.12.2019.
  - Alla 3 a. ettevõte — ei pea raskusi kontrollima.
  - Üle 3a. ettevõte — peab raskusi kontrollima.
  - Kontroll: ettevõtte omakapital peab olema vähemalt pool osakapitalist.
  - Kui üle või alla 3a. ettevõte on kontsernis, siis tuleb kontrollida terve kontserni mõttes raskusi. Kui üks kontserni liige on raskustes, siis on seda ka teised.

Õmblusega tegelev ettevõte näide 1

Tingimused:

- Ettevõtte põhitegevusala on „Muude pealisrõivaste tootmine“.
- 2019a. käive oli 56 000€ (deklareeritud käive MTA-s, vaadata saab nt TSD koondvaates)
- 2 töötajat
- Deklaratsioonid ja MAA esitatud
- Maksuvõlg 12.03 seisuga puudus
- Ettevõte ei olnud raskustes 31.12.2019 seisuga
- MTA andmete alusel kontroll:
  - ✓ Käive 03.2019: 4 800EUR;
  - ✓ Käive 03.2020: 2 500 EUR (käibelangus 48%);

Toetus 5 000€

Koolitusettevõte näide 2

Tingimused:

- Ettevõte on põhitegevusala „Muu mujal liigitamata koolitus“.
- 2019a. käive oli kasumiaruande alusel 25 000€
- 1 töötaja
- Deklaratsioonid ja MAA esitatud
- Maksuvõlg 12.03 seisuga puudus
- Ettevõte ei olnud raskustes 31.12.2019 seisuga

Toetus 3 000€

Tootmisettevõte näide 3

Tingimused:

- Ettevõte on põhitegevusala „Paberi- ja papitootmine“.
- 2019a. käive oli kasumiaruande alusel 250 000€
- 6 töötajat
- Deklaratsioonid ja MAA esitatud
- Ajatamata maksuvõlg 12.03 seisuga 2 500€
- Ettevõte ei olnud raskustes 31.12.2019 seisuga
- MTA andmete kontroll:
  - Käive 03.2019: 23 000EUR
  - Käive 03.2020: 10 000 EUR (käibelangus 60%)

Toetust ei saa, müügitulu ületab 100 000€ ja ettevõttel oli ajatamata maksuvõlg

Toitlustusettevõte näide 4

Tingimused:

- Ettevõte on põhitegevusala „Restoranid jm toitlustuskohad “.
- 2019a. käive oli kasumiaruande alusel 95 000€
- 3 töötajat
- Deklaratsioonid ja MAA esitatud
- Maksuvõlg 12.03 seisuga puudus
- Ettevõte ei olnud raskustes 31.12.2019 seisuga
- eMTA andmete kontroll:
  - Käive 03.2019: 8 000EUR
  - Käive 03.2020: 2 000EUR (käibelangus 75%)

Toetust ei saa, kuna antud ettevõte saab taotleda toetust määruse „ Turismisektori ettevõtjate COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust tulenenud kahjude osalise hüvitamise toetus“ alusel

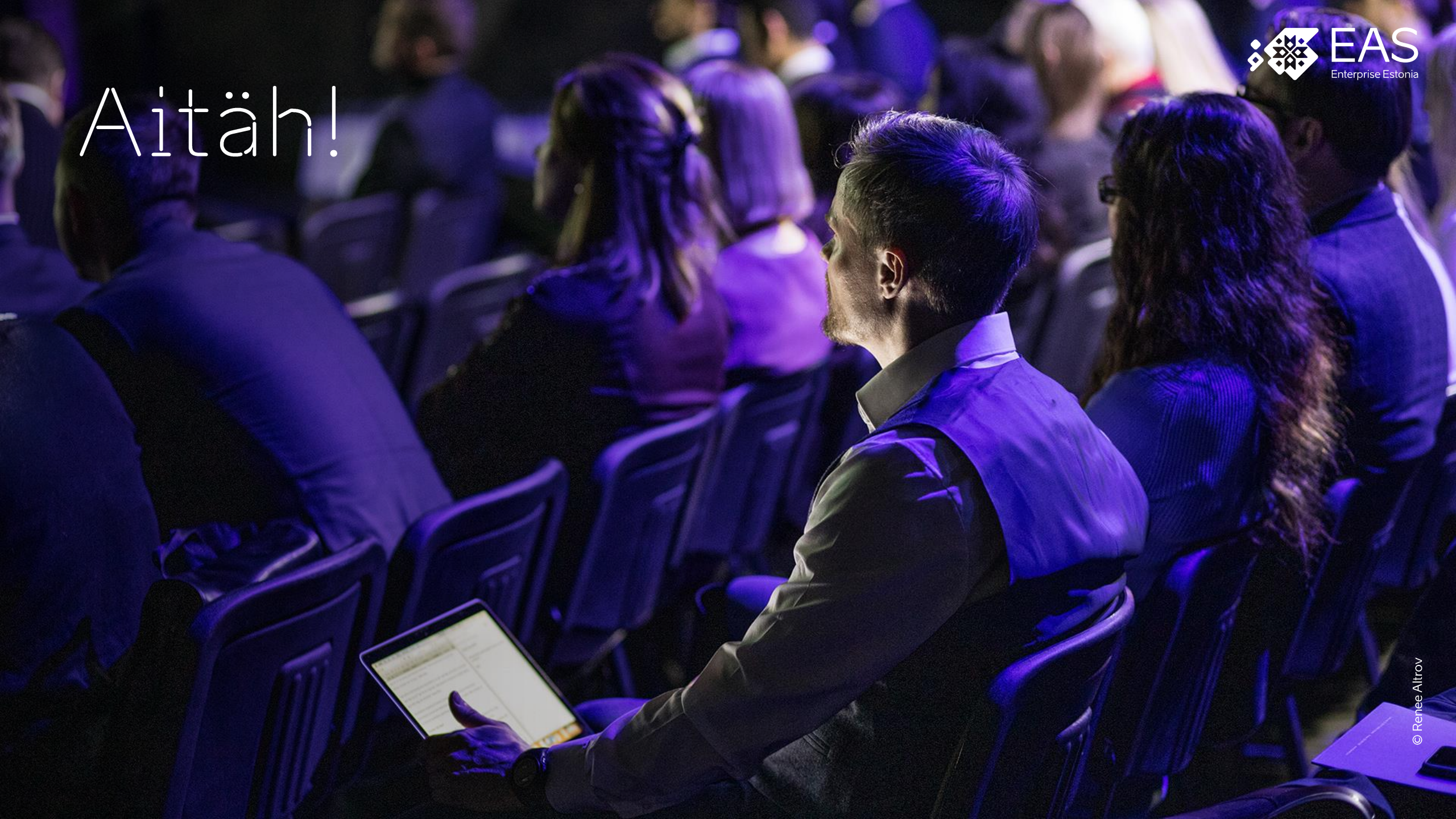

Aitäh!

EAS
Enterprise Estonia

© Renee Altrov